

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ - HÀNH CHÍNH KHU VỰC I TRONG TIẾN TRÌNH XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN

TS DOÃN HÙNG

Bi thư Đảng ủy, Giám đốc
Học viện CT-HC Khu vực I

Học viện Chính trị - Hành chính (CT-HC) Khu vực I ngày nay được hình thành từ các trường: Trường Đảng Khu Tả ngạn, Trường Đảng Liên khu III, Trường Đảng Liên khu IV, Trường Đảng Tây Bắc, Trường Đảng Việt Bắc (ra đời trong những năm kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược) và tiếp đó được tổ chức lại thành các trường: Nguyễn Ái Quốc I, Nguyễn Ái Quốc II, Nguyễn Ái Quốc III, Nguyễn Ái Quốc VI, Nguyễn Ái Quốc Khu vực I, Trường Tổ chức - Kiểm tra Trung ương I... (ra đời trong thời kỳ miền Bắc tiến lên chủ nghĩa xã hội và kháng chiến chống Mỹ, cứu nước); hợp nhất thành trường Nguyễn Ái Quốc Khu vực I năm 1991 và đổi tên thành Phân viện Hà Nội - Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh năm 1993.

Được sự lãnh đạo sâu sát của Trung ương Đảng, Ban Giám đốc Học viện CT-HC quốc gia Hồ Chí Minh và sự quan tâm của các bộ, ban, ngành Trung ương, sự phối hợp chặt chẽ của các địa phương, 56 năm qua là quá trình

Hội thảo khoa học 40 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tổ chức tại Học viện CT-HC Khu vực I, tháng 8 - 2009

phát triển liên tục, ngày càng lớn mạnh của Học viện. Những cống hiến lớn lao của Học viện CT-HC Khu vực I đã được Đảng và Nhà nước ghi nhận bằng những tấm huân chương cao quý: Huân chương Kháng chiến (1983), Huân chương Độc lập hạng Hai (1993), Huân chương Độc lập hạng Nhất (2003), Huân chương Hồ Chí Minh (2008).

Ra đời và phát triển cùng tiến trình cách mạng của đất nước, vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, trong mọi hoàn cảnh, Học viện luôn hoàn thành nhiệm vụ đào tạo cán bộ phục

vụ nhiệm vụ chính trị của Đảng. Ngay từ những năm đầu thành lập trong kháng chiến chống thực dân Pháp, hầu hết cán bộ chủ chốt các huyện, tỉnh ở miền Bắc được đào tạo qua các lớp chính huấn, chính Đảng, những lớp phục vụ công tác giảm tô, cải cách ruộng đất, hợp tác hoá, công tác xây dựng Đảng. Những năm 1959-1967, bắt đầu đào tạo chương trình 1 năm cho cán bộ chủ chốt cấp huyện, các xí nghiệp công nghiệp, đào tạo cán bộ cho nước bạn Lào và Campuchia. Giai đoạn 1967 - 1969, liên tiếp mở những lớp bồi dưỡng cho cán bộ trên các lĩnh vực nông nghiệp, công nghiệp, thương nghiệp... Từ năm 1973 đến năm 1983, bên cạnh các lớp bồi dưỡng, đã dần hoàn thiện chương trình đào tạo tập trung học 2 năm cho cán bộ kế cận các đơn vị, ban, ngành từ cấp huyện, xí nghiệp trở lên; bồi dưỡng nghiệp vụ tổ chức, kiểm tra cho cán bộ đảng các cấp. Từ năm 1993, trường đào tạo hệ cử nhân chính trị 2 năm, 3 năm và chương trình cao cấp lý luận. Những năm gần đây, bên cạnh chương trình cao cấp lý luận chính trị đào tạo cán bộ cho 29 tỉnh, thành phía Bắc và các ban, bộ, ngành của Trung ương và Chính phủ, Học viện còn đào tạo hệ cử nhân chính trị cho Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, xúc tiến chương trình đào tạo thạc sỹ và hướng mạnh vào việc mở các lớp bồi dưỡng ngắn hạn. Hơn nửa thế kỷ qua, đã có hàng chục vạn cán bộ lãnh đạo chủ chốt cấp huyện, tỉnh, cán bộ ban, ngành Trung ương, các đơn vị kinh tế, một số cán bộ quân đội ở miền Bắc, cán bộ nước bạn Lào, Campuchia được đào tạo, bồi dưỡng tại các trường trước đây, nay là Học viện CT-HC Khu vực I. Nhiều đồng chí đã trở thành lãnh đạo cao

cấp của Đảng, Nhà nước, Quốc hội. Các cán bộ do nhà trường đào tạo, bồi dưỡng đã góp phần quan trọng vào sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng CNXH, đổi mới đất nước và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN. Đây là đóng góp quan trọng nhất của Học viện CT-HC Khu vực I vào nhiệm vụ cách mạng chung của Đảng và dân tộc trong hơn nửa thế kỷ qua.

Bên cạnh nhiệm vụ trung tâm là đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, Học viện tích cực tham gia nghiên cứu khoa học, góp phần vào công tác nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn. Những sản phẩm nghiên cứu được chuyển tải trong giáo án, các tập bài giảng, giáo trình, được đăng tải trên kỷ yếu hội thảo, nội san, tạp chí, đã từng bước hình thành hệ thống các đề tài khoa học. Sự phát triển của công tác nghiên cứu khoa học được thể hiện ở số lượng đề tài tăng nhanh, hiện lên tới gần 50 đề tài mỗi năm. Phạm vi, đối tượng nghiên cứu mở rộng, ngày càng đa dạng, đồng thời hình thành những mảng vấn đề chuyên sâu của nhà trường, nhất là nghiên cứu về xây dựng hệ thống chính trị, công tác cán bộ, các vấn đề dân tộc, tôn giáo, văn hóa - xã hội, phát triển kinh tế hàng hoá ở khu vực miền núi phía Bắc. Cấp độ nghiên cứu ngày càng cao, từ đề tài cấp cơ sở, các dự án, đề tài cấp bộ đến các đề tài cấp nhà nước; loại hình tổ chức thực hiện phong phú, ngoài các đề tài thực hiện theo nhiệm vụ được giao, ngày càng mở rộng các loại đề tài liên kết, hợp tác theo đặt hàng của các bộ, ngành, địa phương. Ngoài hệ thống giáo trình, sách chuyên khảo phục vụ công tác đào tạo, mỗi năm đội ngũ giảng viên của Học viện còn biên soạn hàng chục đầu sách nghiên cứu và có hàng trăm bài

viết trên các tạp chí trong và ngoài nước. Nghiên cứu khoa học trở thành một hoạt động chính, thường xuyên của nhà trường; không chỉ là cơ sở để nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng mà còn có đóng góp nhất định vào công tác lý luận và tổng kết thực tiễn, góp phần cụ thể hoá và làm sáng tỏ hơn đường lối, chủ trương của Đảng, đưa ra giải pháp và kiến nghị đối với Đảng, Nhà nước, Mặt trận, các cấp, các ngành.

Nhờ sự dày công chăm lo của Đảng ủy, Ban Giám đốc qua các thời kỳ, đội ngũ cán bộ của Học viện CT-HC Khu vực I vừa có phẩm chất chính trị vững vàng, vừa có trình độ chuyên môn đảm đương được nhiệm vụ. Đến nay Học viện CT-HC Khu vực I có 212 cán bộ nghiên cứu và giảng dạy trong đó có 59 cử nhân, 89 thạc sỹ, 54 tiến sỹ, 10 phó giáo sư – tiến sỹ; đây là đội ngũ có năng lực nghiên cứu và kinh nghiệm giảng dạy, bảo đảm tính kế thừa giữa các thế hệ. Đội ngũ cán bộ giảng viên được đào tạo chuyên sâu, có phẩm chất và năng lực đáp ứng mọi loại hình lớp học, môn học. Cán bộ các phòng, ban hậu cần ngày càng được nâng cao về trình độ chuyên môn, tinh thần phục vụ nhiệt tình, gần gũi với học viên. Một số cán bộ trưởng thành từ Học viện CT-HC Khu vực I trở thành nguồn nhân lực trình độ cao bổ sung, tăng cường cho một số cơ quan, ban, ngành ở Trung ương. Có được đội ngũ hùng hậu, năng lực toàn diện và nhiều tiềm năng vừa là thành tích, vừa là nhân tố quan trọng có ý nghĩa quyết định đối với sự phát triển của nhà trường.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, công cuộc đổi mới toàn diện của đất nước đang đi vào chiều sâu, nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn về con đường đi lên CNXH ở nước ta đang đòi hỏi phải được giải đáp, đủ sức thuyết phục. Cùng

với sự phát triển chung của kinh tế - xã hội, sau hơn 20 năm đổi mới, sự nghiệp giáo dục nói chung và công tác đào tạo cán bộ nói riêng đang ngày càng được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước. Nghị quyết 52/NQ-TW của Bộ Chính trị (30-7-2005), Quyết định 149/QĐ-TW của Bộ Chính trị (2-8-2005), gần đây là các Quyết định số 60/QĐ-TW (7-5-2007) và Quyết định số 100/QĐ-TW (22-10-2007) của Bộ Chính trị (Khoá X) đã khẳng định vị trí quan trọng của hệ thống Học viện là trung tâm quốc gia về đào tạo cán bộ và nghiên cứu khoa học, đồng thời chỉ đạo hệ thống Học viện phải đẩy mạnh đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy và nghiên cứu khoa học; đầu tư cơ sở vật chất, ưu đãi về chế độ đối với đội ngũ giảng viên... Từ năm học 2008-2009, Học viện CT-HC Khu vực I bắt đầu triển khai đào tạo hệ cao cấp lý luận CT-HC. Đây là nhiệm vụ mới, khó khăn, phức tạp đòi hỏi phải có sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát ngay từ đầu trong việc xây dựng nội dung, chương trình, nhất là những học phần mới thuộc lĩnh vực khoa học hành chính.

Đội ngũ cán bộ, công nhân viên của Học viện CT-HC Khu vực I quyết tâm giữ vững và phát huy truyền thống lịch sử vẻ vang của nhà trường trong hơn nửa thế kỷ qua, đoàn kết một lòng, phát huy thuận lợi, vượt qua mọi khó khăn, thử thách để hoàn thành nhiệm vụ chính trị mà Đảng, Nhà nước và nhân dân tin tưởng giao phó, xứng đáng là một cơ quan đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý và nghiên cứu lý luận quan trọng của Đảng và Nhà nước ở khu vực phía Bắc.

Nâng cao chất lượng đào tạo là yếu tố cơ bản và quyết định để nâng cao vị thế của Học viện trong xã hội. Đổi mới nội dung, phương pháp

day học và hình thức đào tạo, bồi dưỡng, được Học viện xác định là một nhiệm vụ lớn, thường xuyên, có ý nghĩa quyết định chất lượng học tập của học viên. Về nội dung, chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh luôn là sợi chỉ đỏ xuyên suốt hoạt động của mỗi cán bộ, giảng viên của nhà trường; bảo đảm sự vững vàng về lập trường quan điểm, niềm tin khoa học của giảng viên và học viên. Trung thành với chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng là vấn đề thuộc về nguyên tắc, đồng thời đòi hỏi Học viện phải quán triệt, cụ thể hoá vào chương trình đào tạo, thực hiện bằng phương pháp phù hợp với từng hoàn cảnh lịch sử và với đối tượng đào tạo.

Tiếp tục tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Học viện những năm tới được thực hiện trên cơ sở quán triệt sâu sắc phương châm “lý luận gắn liền với thực tiễn” trong toàn quy trình dạy và học. Mục tiêu là đào tạo ra một đội ngũ cán bộ được trang bị vững vàng về lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh để giải quyết thành công những vấn đề đặt ra trong thực tiễn. Trong quá trình đào tạo ở mỗi khâu, mỗi lớp, mỗi đối tượng, phải quán triệt sâu sắc lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Học tập chủ nghĩa Mác-Lênin là học tập cái tinh thần để xử trí mọi việc, đối với mọi người và đối với bản thân mình; là học tập cái chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác-Lênin để áp dụng một cách sáng tạo vào hoàn cảnh thực tế của nước ta. Học để mà làm. Lý luận đi đôi với thực tế”¹. Gắn liền với những chuyên đề lý luận, chương trình đào tạo, bồi dưỡng sẽ tăng dung lượng những vấn đề này sinh từ thực tiễn công cuộc đổi mới, giảng viên

và học viên cùng thảo luận và tìm hướng giải quyết các tình huống chính trị; duy trì thường xuyên việc mời lãnh đạo các địa phương, đơn vị đến trình bày kinh nghiệm thực tiễn trong lãnh đạo, chỉ đạo của ngành, địa phương, đơn vị.

Cùng với việc nâng cao hơn nữa chất lượng giảng dạy hệ cao cấp lý luận và cử nhân chính trị dành cho cán bộ Lào, Học viện CT-HC Khu vực I đang tích cực chuẩn bị điều kiện để triển khai hệ đào tạo cao học. Mặt khác, Học viện CT-HC Khu vực I được hợp nhất từ các trường Đảng tiền thân vốn có truyền thống đào tạo cán bộ dân tộc thiểu số, cán bộ doanh nghiệp, Trường Tổ chức - Kiểm tra Trung ương. Do đó các loại hình bồi dưỡng ngắn hạn chuyên ngành theo chức danh, như bồi dưỡng cán bộ dân tộc thiểu số, giám đốc, bí thư đảng uỷ các doanh nghiệp, nghiệp vụ tổ chức đảng, nghiệp vụ kiểm tra đảng, bồi dưỡng kiến thức về dân tộc, tôn giáo,... đã được duy trì liên tục nhiều năm. Loại hình này sẽ được mở rộng và tăng cường hơn nữa trong thời gian tới để phát huy thế mạnh của Học viện, đồng thời đáp ứng sát hơn yêu cầu của các địa phương, đơn vị.

Đồng bộ với đổi mới nội dung là không ngừng đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng lấy học viên là nhân tố trung tâm trong suốt quá trình đào tạo tại Học viện, biến quá trình được đào tạo thành quá trình tự đào tạo. Phát huy tinh thần chủ động của học viên trong tiếp thu kiến thức; động viên người học nêu ra những vấn đề trong thực tiễn cần được lý luận làm sáng tỏ. Đẩy nhanh việc sử dụng phương tiện dạy học hiện đại, tăng thời gian thảo luận, nêu và giải quyết vấn đề. Đổi mới việc ra đề theo hướng tổng hợp, gắn lý luận và thực tiễn.

Đây mạnh công tác nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn là một trong những nhiệm vụ rất quan trọng của Học viện. Nghiên cứu khoa học chẳng những góp phần cung cấp luận cứ khoa học cho các nghị quyết, chủ trương của Đảng và các chương trình của Nhà nước, mà còn góp phần rất quan trọng vào việc nâng cao trình độ lý luận, làm giàu vốn kiến thức thực tiễn cho đội ngũ giảng viên, gắn bài giảng lý luận với thực tiễn phong phú và sinh động của đất nước. Học viện sẽ mở rộng hoạt động nghiên cứu khoa học theo quan điểm "mở" và "động" trên cơ sở bám sát nhu cầu thực tiễn đất nước và địa phương, gắn chặt với quá trình định hình thị trường khoa học - công nghệ ở nước ta hiện nay, góp phần cập nhật kiến thức phục vụ công tác đào tạo và cung cấp luận cứ khoa học cho hoạch định chính sách đổi mới.

Đề không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học, Học viện đang thực hiện chiến lược xây dựng đội ngũ cán bộ từ nay đến năm 2020. Chiến lược cán bộ xác định rõ bước đi từng năm để có đội ngũ cán bộ giảng dạy và nghiên cứu khoa học đáp ứng yêu cầu ngày càng cao về bản lĩnh chính trị, kiến thức khoa học và thực tiễn, ngoại ngữ và tin học đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới và tích cực chủ động hội nhập quốc tế.

Trường Đảng là một trong những trung tâm truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng, vì vậy, đội ngũ cán bộ trước hết phải là những người vững vàng về chính trị - tư tưởng, thực sự có bản lĩnh chính trị, tuyệt đối trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Trong lịch sử của Trường, ngay cả những thời điểm khó khăn nhất khi chế độ

XHCN ở Đông Âu và Liên Xô lâm vào khủng hoảng và sụp đổ, thi đội ngũ cán bộ giảng viên luôn giữ vững bản lĩnh chính trị, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, hoàn thành mọi nhiệm vụ, không ngừng học tập, tu dưỡng, vươn lên mọi mặt; không có cán bộ vi phạm kỷ luật phát ngôn, giảng dạy trái với đường lối, quan điểm của Đảng. Đây là truyền thống quý báu, cần tiếp tục phát huy trong thời gian tới.

Quán triệt phương châm "lý luận gắn liền với thực tiễn", đội ngũ giảng viên tiếp tục nâng cao trình độ lý luận, đồng thời tăng cường kiến thức thực tiễn. Học viện tiếp tục tuyển chọn những cán bộ trưởng thành trong hoạt động thực tiễn về công tác tại trường, rồi cử đi đào tạo; đồng thời đưa giảng viên được đào tạo cơ bản về tham gia trực tiếp vào các hoạt động thực tiễn ở các địa phương, ban, ngành. Bản thân các khoa và từng giảng viên tiếp tục tăng cường ý thức tự bồi dưỡng, học hỏi lẫn nhau về kiến thức, kinh nghiệm và phương pháp để đáp ứng ngày càng tốt hơn yêu cầu giảng dạy và nghiên cứu khoa học.

Tranh thủ sự hợp tác của các cơ quan khoa học trong và ngoài nước để xây dựng đội ngũ cán bộ đáp ứng nhiệm vụ chính trị của nhà trường trong giai đoạn mới. Ở trong nước, sự hợp tác với các trường đại học và học viện nhằm hình thành một mạng lưới giảng viên kiêm chức ổn định gồm những nhà khoa học có uy tín, đảm bảo chất lượng bài giảng và góp phần nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng viên của Học viện. Mở rộng hợp tác quốc tế cũng góp phần quan trọng vào việc nâng cao trình độ lý luận và vốn sống thực tiễn cho đội ngũ giảng viên trong xu thế hội nhập của thế giới hiện nay.

(Tiếp theo trang 58)

giai đoạn cách mạng, kiên trì thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của trường Đảng, gắn chặt giáo dục - đào tạo với nghiên cứu khoa học, lấy chất lượng và hiệu quả đào tạo và nghiên cứu khoa học làm mục tiêu hướng tới, lấy đoàn kết thống nhất và sự đồng thuận làm động lực và đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho Học viện làm trung tâm.

Hai là, không ngừng đổi mới nội dung chương trình, nâng cao chất lượng bài giảng, tích cực đổi mới phương pháp dạy và học theo hướng tích cực, hiện đại trên cơ sở đảm bảo tính khoa học, tính thực tiễn, tính tư tưởng, tính chiến đấu, tính sư phạm phù hợp với từng đối tượng cũng như đa dạng hoá các phương thức đào tạo, bồi dưỡng đáp ứng nhu cầu thực tiễn cuộc sống.

Ba là, nhất thể hoá sự lãnh đạo, quản lý của Ban Giám đốc, Ban Chấp hành Đảng bộ trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị, đặc biệt là trong công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức từ quy hoạch đến đào tạo, bồi dưỡng, đề bạt, trong đó chú trọng hơn đến đội ngũ cán bộ giảng dạy, nghiên cứu và quản lý. Sự sống còn và phát triển của Trường Đảng - Học viện là do nguồn nhân lực chất lượng cao đó quyết định. Trong việc xây dựng và phát triển nguồn nhân lực này phải lấy tiêu chuẩn, tiêu chí làm chuẩn, lấy năng lực thực hành, thực tế làm điểm tựa, lấy phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống làm cốt lõi và lấy kỹ năng hiệu quả giảng dạy, nghiên cứu làm thước đo đánh giá.

Bốn là, thường xuyên chăm lo xây dựng cơ sở vật chất, hiện đại hóa các phương tiện, thiết bị dạy và học, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho cán bộ, công chức, viên chức và học viên trên cơ sở giải quyết một cách hài hoà giữa công kiến, năng

suất, chất lượng, hiệu quả với hưởng thụ và lợi ích trong phong trào thi đua dạy tốt, học tốt, nghiên cứu tốt, quản lý tốt và phục vụ tốt.

1. *Quá trình xây dựng và truyền thống của Ban tổ chức Liên khu V (1945-1975)*, tr. 163.

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ - HÀNH CHÍNH KHU VỰC I...

(Tiếp theo trang 53)

Kỷ niệm 60 năm ngày truyền thống của Học viện CT-HC quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện CT-HC Khu vực I đang đứng trước nhiều vận hội để phát huy hơn nữa những thành tựu quan trọng đã đạt được, đẩy lùi khó khăn tạo nên bước phát triển vượt bậc, ra sức phấn đấu trở thành một cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo - quản lý và nghiên cứu khoa học có chất lượng của Đảng và Nhà nước ở khu vực phía Bắc. Tích cực xây dựng đội ngũ cán bộ có phẩm chất chính trị và năng lực chuyên môn, gắn chặt công tác nghiên cứu khoa học với công tác đào tạo, bồi dưỡng, đẩy mạnh nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn. Hơn ai hết, mỗi cán bộ công nhân viên và học viên ý thức rõ vinh dự và trách nhiệm, thời cơ và thách thức đang đặt ra, nỗ lực chuẩn bị hành trang cho chính mình, cùng Học viện chủ động đón bắt vận hội đó, tạo nên sức bật mới đưa Học viện CT-HC Khu vực I ngày càng phát triển theo chiều sâu, hoàn thành trọng trách nặng nề mà Đảng và nhân dân giao phó, góp phần thực hiện thành công sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, xứng đáng với phần thưởng cao quý - Huân chương Hồ Chí Minh được Đảng và Nhà nước trao tặng năm 2008.

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, CTQG, H. 2000, T. 9, tr. 292.